

ali dojbi, ki se pa drugo leto opita in zakolje. Do tega časa molzejo samo to kravo, dokler da druge krave niso na novi dojbi. Teh se pa celo zimo ne dotaknejo. Ako krava devet mesecev molzena ne daje toliko mleka, kolikor bi ga po tirjativah lastnikovih dati morala, ga gotovo tudi dosti več ne bode dala, če se tudi skoz celo leto molze. Vrh tega pa daje mleko, ki se po šestem mesecu brejosti od krave namolze, prav slab puter. Če je res, da je mleko od krav na stari dojbi t. j. od takih, ki niso breje, prav mastno, tako je pa tudi neovrgljiva skušnja, da je mleko od krav, ki so že visoko breje, prav vodeno in sploh slabo, rekel bi brez vse cene, ker toto mleko daje samo na sebi le malo putra, pa še tudi drugo mleko, kateremu se prilije, popači in skazi.

Največi dobiček pa, ako se breje krave delj časa suhe stati pustijo, je gotovo ta, da vsa živina bolj zdrava ostane; kajti največkrat izvira tuberkuloza pri kravah in neplodnost od predolgega molzenja brejih krav. Tudi izvržejo največkrat ravno zavolj tega najrajši.

M. Divja ali ptičja grašica. Ta plevel se iz žita le prav težko da odpraviti, nič manj težko kakor kokolj. Z pomočjo prav dobrega vejavnega mlina tako imenovanega triera se da iz semena spraviti in to se mora tudi na vsak način zgoditi, če se neče, da se vse žito zapleveli. Ta plevel se najbolj razširja po semenu. V časih, ko grašica v ozimini prav močno nastopa, se mora vse skup žito in plevel, predno dozori, pokositi in ko seno porabiti. Drugo leto se prideluje na tisti njivi osipavni sadež ali zelena klaja, fura. Da bi grašica med pšenico pozebala, tega pričakovati ne smemo.

Sejmovi na Štajerskem. 9. dec. sv. Ilj v Slov. goricah, Dobova, Buče, Brenska gora; 13. dec. Jurijev kloster, sv. Duh na Stari gori, sv. Križ na Murskem polju, sv. Peter pod sv. gorami, Žavec, Studenice; 14. dec. sv. Lorenc pri Celju; 15. dec. Slatina.

Sejmovi na Koroškem. 6. dec. Velikovec, Strassburg; 7. dec. Labod; 16. dec. Paternijon, 18. dec. Milstadt, 27. dec. Eberstajn.

## Dopisi.

Iz Ljubljane. (Bleiweissova slovesnost.) V torek 19. nov. ob 2. popoldne zbirali so se slovenski in hrvaški veljaki v Tavčarjevem hotelu (hôtel „Evropa“) k skupnemu obedu (banketu). Mnogo gostov je želelo sedeža, pa dvorana bila je že prenapolnjena. Prijatelj, ki se je tudi banketa udeleževal, mi je pravil, da je bila navdušenost nepopisljiva, posebno, ko je za kratko časa počastil skupščino tudi g. jubilar. Zvečer ob 8. uri pa smo se zopet vsi čestilci zbrali v lepi dvorani čitalnični, v kateri je g. dr. Bleiweiss predpoldne sprejemal različne deputacije. Prične se

slavnostna beseda, ktere se je razun slovenskih in hrvaških domorodcev in domorodkinj vdeleževal tudi g. deželni glavar kranjski, zastopnik deželne vlade kranjske, mestni župan ljubljanski itd. „Beseda“ se prične s tem, da se igra overtura iz Heroldove opere „Zampa“. Potem nastopi g. Grasselli, ter prične krepkim glasom slavnostni govor. Kmalu po pričetku govora pride v sobano g. jubilar dr. Bleiweiss, sprejet z nepopisljivo navdušenimi živjoklici. Po končanem govoru poje čitaln. pevski zbor. Sledijo za tem še druge pesmi, ktere so čitalnični pevci jako vrlo pevali, kar so njim vsi navzoči, Slovenci kakor Hrvati priznali. Ne smem na dalje, da bi ne omenil ginjivega prizora, ko stopi na oder gospa Valentova, ter deklamuje pesem Lojze Pesjakove, zloženo g. jubilarju na čast:

Glej žene slovenske Ti venec smo spléle,  
Ter svoje v peresa vpisále imé.  
O sprejmi ga milo! ker v slehernem spisu  
Čestita razvneto Ti vdano srcé.

In žene slovenske goreče želimo,  
Naj vrača in vrača denašnji se dan;  
Ostani še dolgo, oj, oča domovja,  
Uzor stanovitnosti, čast mu in bran!

Ko pesem konča, poda gospa Valentova g. jubilarju srebrn lavorov venec iz 78 peresc, katerih vsako je imelo vrezano ime domorodkinje, ki ga je darovala. Za gospo Val. stopi na oder mlada Primorkinja, katerih so bile 3 prišle v imenu primorskih žen in deklet g. jubilarju čestitat, v svoji narodni noši ter zagotavlja g. dr. Bleiweisso, da primorske žene bodo gledale na to, da se ondi chrani v mladini narodna slovanska zavest ter pokloni g. jubilarju velik krasen šopek. Vse to je g. Bleiweissa pa tudi navzoče tako ginilo, da so se njemu, kakor tudi mnogoterim pričujočim, solzice utrinjale iz oces. Prisrčno se toraj g. jubilar zahvali za to priznanje slovenskih žen in deklet. Neizmerno ga veseli, da tudi žene narodno čutijo, kar ga potrjuje v sladkem upanju, da naše delo ne bo brezuspešno, ter konča svoj govor z starim prigovorom: „Hiša ne stoji na zemlji, — Hiša stoji na ženi.“

Predno se je pričela igra, preberejo se nekteri telegrami. Vseh skupaj je došlo okoli 400. Nekteri so vzbudili neizrekljivo navdušenost. Podam tu en ruski, en česki, en hrvaški in en srbski telegram; morda marsikoga zanima tudi sorodni nam slavjanski jezik:

Rektor univerzitet Kazanske (na Ruskem) brzojavlja: Kazanski univerzitet sedmidesetletnuju godovščinu Vašega roždenija želaet Vam dolgo zdravstvovatj na poljzu Vašega naroda. Rektor: Oščokin. Iz Prage (v českem jeziku): Vudci naroda slovenskeho, bojovniku za pravo a pravdu, nehynouci slava. Pravnička jedota v Praze. Iz Zagreba: U ime svenčilištnoga senata čestitam slavnomu učenjaku, književniku, izbornomu rodoljuba k današnjoj svečanosti; čestitam takodjer

slovenskomu narodu, što se takovim sinom može ponositi. Dr. Meixner, rektor. Iz Belgrada: Čestitamo mnogozaslužnom starini gospodinu dr. Ivanu Bleiweissu in bratinskemu narodu slovenačkom denašnju svečanost, želeči što skorije ostvarenje sviju težnja, ideja narodnika, kojih je nosilac jubilar. Živio jošte mnogo godina na slavu svoju, svoga i celoga naroda slavenskog. Beogradska gradjanska kazina. Po prebranih telegramih, koji se bodo v posebni slavnostni knjižici vsi ponatili, se začne igra, za to slovesnost nalašč zložena: „Berite Novice“. Tu vidimo starega nemškutarja birokrata, ki se kar trese, če le sliši kaj o „Novicah“, o slovenskem jeziku ter se huđuje posebno nad nekim mladim doktorjem Blagičem, ki je bil tako predrzen, da je celó slovenski pisano vlogo poslal v njegovo kancelijo. Pa osoda hoče, da se njegova hčerka, ktero je seveda skušal tudi v nemčurskem duhu izgojiti, v ravno tega slovenskega doktorja — zagleda. Oj groza! Zraven pa pride še ukaz od zgoraj, da se imajo vse slovenske vloge reševati tudi v slovenskem jeziku. Strašno! Kaj mu početi? Tu mu pride doktor Blagič na pomoč, ki ga neki večer na birokratovem domu pričaka v družbi njegove hčerke. Nenadoma pride oče domu — slovenski doktor se mora skriti za neko preprogo — oče tarna, kako bi mu bilo zdaj pomagati: se li svet res že meša, da prihajajo taki ukazi od zgoraj, da se ima po kancelijah pisati slovenski? Dr. Blagič pa odgovarja izpod preproge: „Berite Novice“ (pa se bote naučili slovenščine) pa hodite v čitalnico! — Igra je vzbudila mnogo smeha in je jako primerna, da se zaigra tudi še po drugih čitalničnih odrih. S tem končavam svoj spis o teh nepozabljivih slovesnostih. Gotovo bojo ti dnevi ostali nepozabljivi vsem, ki so se Bleiweissove svečanosti vdeleževali, trdno se pa tudi nadjam, da one slovesnosti ne bodo brez vspeha ostale za prihodnost slovenskega naroda, da za celo jugoslavjanstvo. Našega skušenega vodnika, boritelja in našega očeta naj nam pa do brotljivo Bog še ohrani mnogo mnogo let! Živijo dr. Bleiweiss!

J. Ž.,

vdeleževalec štajerske deputacije.

**Iz Maribora.** (Reguliranje Pesnice) ali poravnjanja jene struge se je sedaj poprijel tudi deželni in državni poslanec mariborskega mesta, g. dr. Duhač. Doposlal bode vsem županom srenj ob Pesnici do Gočeve pismo, v katerem pravi: „Slavni srenjski zastop! Deželni odbor je visokemu deželnemu zboru predložil načrt za reguliranje Pesničke struge. Ta načrt pa ni bil sprejet, ker se je predrag zdel in ker deželne denarstvene razmere slabo kažejo. Sprejel se je potem moj predlog, po katerem se je naložilo deželnemu odboru, naj do l. 1879 izdela nov načrt za reguliranje Pesnice od železnice do Gočeve z kolikor mogoče malimi stroški. Jaz sem se pa sedaj sam osebno prepričal, koliko škode je Pesnica samo letos napravila, ter sem vsled tega osvedočen, da bi nam

moj predlog ne pomagal zdatno in temeljito, marveč razvidel sem, da je pri Pesnici treba popolne regulacije. Tukaj pa je zopet treba vzajemnega, združenega postopanja, ako hočemo zaželeni cilj doseči. Eden izmed vzrokov, zakaj se je predloženi načrt reguliranja zavrgel, bil je ta, ker so nekatere srenje same zoper popravljanje Pesničke struge, to pa zato, ker jim baje povodnji zemljišča gnojijo. Ali ta dobiček ni nič proti neizmerni škodi, katero Pesnica dela. Sploh pa se ne sme gledati na dobiček posameznikov, kder se gre za občno korist cele doline. Dozvoljujem si torej pridjano pismo slavnemu srenjskemu zastopu za podpisanje priporočiti z prošnjo, da ga dobro premisli, tudi sem z veseljem pripravljen podpisano prošnjo predložiti deželnemu odboru.“ — Prošnja se glasi: „Visoki deželni odbor! Neizmerna je škoda, katero nam Pesnica dela, ker posebno letos stopa iz svoje struge in v močnih povodnjih poplavlja naša zemljišča. Ravno sedanja povodenj je kriva, da mnogi svojih pridelkov še niti pospraviti ne moremo. Opravičena bojazen pred nadaljnjimi nesrečami vsled povodnjij nas sili nujno prošnjo predložiti: visoki deželni odbor naj blagovoli slavnemu deželnemu zboru svetovati: naj bi se Pesnica regulirala ali po uže narisanim načrtu in sicer tako, da bo mogoče travnikov napajati, ali pa, če se more reč dognati z manjšimi stroški, naj bi se reguliruje Pesnice še enkrat temeljito presodilo in deželnemu zboru podal načrt, kojega bo sprejeti mogel.“

**Iz Šmarije.** (Zadnje volitve.) Ko sem v poslednjih štev. „Slov. Gosp.“ imena volilcev iz Šmarijske okolice pregledaval, sem se čudil, da je med njimi 5 polovičarjev, in le 1 možato na narodni strani stal. Pred nekoliko leti se je bila v Šmariji narodna zavest, vzbujena po g. dr. Vošnjaku, gosp. Skazi in drugih, začela živahno gibati. Je zdaj vse zopet zadremalo? Pred kratkim sem zvedel iz zanesljivega vira, odkod polovičarji. Šmarijski volilci so se s trdnim sklepom iz doma podali, za slovenska kandidata glasovati. Ko pa v Celje pridejo, je začel drugi veter pihati. Ponikviški J. K. namreč si je na vso moč prizadeval, jih na svojo stran dobiti, naj bi ž njim polovičarsko glasovali. In žalibog je bilo med njimi 5 omahljivcev, koje je ta veter na drugo stran nagnil. Med njimi bil je tudi bivši izvrstni učitelj J. K. od kojega bi kaj takega ne bilo misliti. Le eden se je vsemu pregovarjanju tako krepko vstavljal, da mu je po končani volitvi eden njegovih tovaršev rekel: „Bog ne daj, da bi ti bil velik grešnik, ne dal bi se nikdar spreobrniti.“ Ali pa veste, od kod taka krepkost! Vrli gosp. T. Stoklas je naročnik „Slov. Gosp.“ ter ga marljivo bere; zato vé po lastnem prepričanju, kje da je pri volitvah njegov prostor. Šmarijčani! naročite si zdaj ob novem letu „Slov. Gosp.“ berite ga in zagotovim vas, da bodete na svojih nogah stali, kedar bodo zopet volitve. Ne bo se vam treba trepetinarsko tistim za hlačiice držati, ki enega konja spredaj



drugega pa zadi priprejajo, kedar hočejo voz iz luže potegniti!

**Iz Celja.** (Občni zbor celjske čitalnice) je 17. nov. t. l. č. gg. Antona Žuža, častnega kanonika, nadžupnika in dekana na Laškem, Dr. Štefana Kočevarja, cesarskega svetovalca in okrajnega zdravnika v Celji, Davorina Terstenjaka, župnika na Ponikvi, zaradi njihovih premnogih zaslug za Slovence z velikim navdušenjem enoglasno za svoje častne ude izvolil. Lepe diplome se jim bodo v prihodnjih dneh po posebnih deputacijah izročile. Dr. Bleiweiss pa je že od 1862. častni ud celjske čitalnice in zato so se ta večer njegove velike zasluge za slovenski narod posebno povdarjale ter se je sklenilo, da mu za sedemdesetletnico čitalnica po predsedniku in dveh udih svoje visoko spoštovanje in čestitanje izrazi, kar se je 19. nov. tudi zgodilo. 22. nov. so Vukovarski tamburaši celjske čitalničarje nepričakovano prijetno razveseljevali. Po dovršenem programu so igrali in popevali hrvaške in slovenske narodne pesmi, s čemer so se občinstvu še posebno prikupili. Dne 15. dec. 1878 ob 6. uri zvečer bo imela pa čitalnica svoj letni občni zbor s programom: Govor predsednikov, tajnikovo in blagajnikovo poročilo, zadnji poročuje tudi o knjižnici, predlog za spremembo pravil, volitev novega odbora in predlogi posameznih udov. Ta zbor bo posebno živahen, ker se bodo razkrivali viri mlačnosti in malomarnosti za narodno stvar in društveno življenje, po katerem se posameznik kakor cela skupina gladi in lika. Razpravljalo se bode pa tudi o sredstvih, po katerih bi se dalo tej neprijetni in škodljivi prikazni v okom priti.

## Politični ogled.

**Avstrijske dežele.** Vodja nemških ustavo-vercev v avstrijskih delegacijah, znani Herbst, je zopet hudo udaril po ministru Andrassyju. Ta je potrebo zasesti Bosno in Hercegovino poslancem spretno in prepričevalno dokazoval tako, da so mu dovolili potroške ministerstva vnanjih zadev. Vendar 35 milijonov, kojih je za Bosno in Hercegovino tirjal za l. 1879. so mu odbili. Ali ker so videli, da vojakov v turških deželah pustiti ne kaže, dovolili so 15 milijonov za najsilnejše potrebe do meseca aprila 1879. Videlo se jim je, da bi najraje ničesar ne dovolili. Ubogi vojaki bi naj tako vsled pomanjkanja državne podpore prisiljeni bili Bosno in Hercegovino brž zapustiti in deželi Turkom zopet izročiti. Ova turkoljubna želja nemških ustavakov razvidna je posebno iz tega, da je večina sprejela poslanca Schaupa poročilo o delovanju ministra vnanjih zadev, namreč grofa Andrassyja. Poročilo močno graja ministra, zakaj ni šel Turkov branit zoper Rusa, zakaj je Turkom vzel Bosno in Hercegovino itd. Andrassyja je to tako razžalilo, da je žugal ministროvanje odložiti. No Slovani pa tudi sploh dosledni av-

strijski domoljubi ne bodemo žalovali, če ta magjarski gospod enkrat naše vnanje zadeve boljšim rokam izroči, čeravno mu v tem prav damo, da je sosedne turške dežele Avstriji pridobil. Kajti ravno on je mož, ki 7 let uže gospodstvo ustavovernih liberalcev podpira in dualizem drži; sedaj ga šibajo le lastni neporedni otroci; sam si je kriv, ako mu pišče več kakor kvoklja vedeti hoče! Nekoliko se je ustavovercem uže vklonil; državni zbor je na Dunaj sklican za 10. dec., da bodo turkoljubni ustavaki dobili zahtevano priliko razpravljati o Berolinskem miru. Isto bo tirjal ogerski državni zbor in ker se mu sedaj tirjatev odreči ne more, zadobi Avstrija novo rano — tudi zunanje zadeve cesarstva bodo uklonjene pod dualizem, razklane na dvoje. Ostane še le skupna vojska in cesar ob enem ogerski kralj! Drugo vse razdvojeno! To pa najbolj veseli magjarske rovarje in tiste nemške ustavake, ki črez avstrijske meje poželjivo škiliijo in molijo — Bismarka! Ogorske delegacije so dovolile 300.000 fl. za novo ladijo oklopnico in potrebni denar za nakup konjev vsem stotnikom pri pešcih ter so si ti tukaj navskriž z ustavovernimi delegacijami, ki so vse ovo zavrgle. — Naši škofje so se za frančiškane in kapucine potegnili, naj se jim državna podpora ne odvzame; pri sedanjem liberalnem ustavaštvu v državnem zboru in ministerstvu ni gotovo, če bodo kaj opravili. Čehove so obhajali v Pragi 500letni spomin na smrt kralja Karola, ki jim je ustanovil vseučilišče. V Ljubljani razsaja med vojaki legar, v Pongračevi kosarni je zbolelo 50 mož. — Mesta Sarajevo in Zagreb so generalu Filipoviču podelila častno meščanstvo, v Ljubljani so pa isto počastenje branili nemčurski mestni zastopniki, a naposled vendar sklenoli. — Magjarski turkoljubi so v Budimpeštu 4 pedarde ali papirne kroglice z dinamitom vneli in pri ministru Tiszaju tako vse šipe potrupali. V nedeljo 1. dec. se je general Filipovič od vojske poslovil, general Württemberg ga je imenoval drugega Radeckija, mesto Sarajevo bilo je razsvitljeno; 2. dec. je Filipovič odpotoval, dolgo spremljan od generalov in oficirjev. Pred odhodom je 4000 fl. sporočil za stavljenje škofijskega katoliškega sedeža v Sarajevu! —

**Vnanje države.** Ruski car je v Moskvo došel, bržčas hudo bolen, ker je svojega sina naslednika priporočeval. Bavarski kralj na Nemškem stavi na otoku Kijemskega jezera grad, ki bo stal svojih 34 milijonov gold. Nemški cesar se je vrnil v Berolin, kder so ljudem prepovedali imeti puške, revolverje itd. ter 40 socialstov iztirali, med njimi 2 poslance. Tudi na Italijanskem izganjajo socialiste. Bolgari bodo 1. jan. volili svojega kneza. Angleži čejo zasesti Skutari, turško mesto v Aziji, Carigradu ravno nasproti. Če se to zgodi, je gotovo, da vderejo Rusi v Carigrad in sultana v Azijo preženó. V Afganistanu se pa Angležem slaba godi, od enega oddelka, ki je namenjen v Kandahar, ni nič čuti, drugi pod Robertom je